

VERKSAMHETSPLAN OCH BUDGET FÖR 2022

KREATIVITET – KUNNANDE – FÖRETAGANDE - KULTUR

INNEHÅLL:

1. Inledning
2. Åtgärder
3. Övrigt
4. Budget

1. INLEDNING

Ålands Slöjd och Konsthantverk r.f. grundades 1928 av Karl Gustafsson med flera.

Föreningens syfte är, enligt stadgarna, att stöda och utveckla all slags slöjd och hantverk, såväl som fritidssysselsättning som yrkesmässig.

*Ordet **hantverk** används i denna verksamhetsplan som ett överbyggande begrepp mellan slöjd, hantverk och konsthantverk. Med hantverk avses produkter som är skickligt utförda för hand i enstaka exemplar eller i små serier med god känsla för material och form/funktion.*

Föreningen har en styrelse med för nuvarande, 6 medlemmar och en ordförande. Liksom liknande föreningar både i Sverige och i Finland har föreningen en anställd hantverkskonsulent/verksamhetsledare som administrerar verksamheten.

Verksamhetsplanen utgår ifrån att föreningens verksamhetsledare arbetar heltid.

Som bas för föreningens verksamhet ligger en långsiktig arbetsplan för år 2017–2021. Efter årets slut utvärderas planen och en ny långsiktig plan görs upp.

Verksamhetsidé

Att främja hantverkskulturen som kunnande och näring. Att förena hantverkarna med varandra och att förena hantverkare med allmänheten.

Vi jobbar med kunnande och företagande inom hantverk genom att ordna fortbildning, evenemang och kurser. Hantverkskulturen vill vi stärka med träffar, studiebesök och medlemsresor om det är möjligt under 2022. Verksamheten riktas både till yrkesverksamma hantverkare, deltidshantverkare och hantverksintresserade.

Värderingar

KREATIVITET – KUNNANDE – FÖRETAGANDE - KULTUR

- verksamheten bygger på kreativitet och förmedlande av kunskap om hantverk
- hantverk utvecklar skickligheten, genererar välfärd och gör omgivningen mer estetisk
- hantverksföretagande sysselsätter och producerar hållbara varor och tjänster

2. ÅTGÄRDER

2.1. Kursverksamhet

Föreningen erbjuder fortbildningskurser för hantverkare till exempel i olika specialtekniker och företagande.

I kursutbudet finns också kortkurser som erbjuds åt såväl hobby- som yrkeshantverkare och en slöjdkurs för barn. Efterfrågan styr utbudet och vi försöker arrangera det medlemmarna frågar efter.

Föreningens kursutbud är oftast korta helgkurser där man lär sig en specifik teknik, gärna med en ledare med specialkompetens i den tekniken eller materialet.

Föreningen samarbetar med Ålands folkhögskola kring hantverkskurserna och då specifikt med hantverkslinjen på

Verksamhetsplan 2022

skolan. En del kurser hålls också i Konstföreningens konstverkstad eller klubblokal på Fabriksgatan i Mariehamn.

Ålands Slöjd & Konsthantverk r.f.

Föreningens kurser är öppna för allmänheten men medlemmarna deltar med ett förmånligare medlemspris och har förtur till populära kurser.

Kursutbudets fylls på under året men exempel på inplanerade kurser är:

Barnkurser

Slöjdtorsdag för barn i åldern 10–13 år fortsätter under våren 2022 och arrangeras på hösten om intresse finns och om vi får tag på ledare. Under kursen får eleverna arbeta med flera olika hantverkstekniker och material. Ledarna är hantverkare eller hantverkskunniga i den teknik och det material som de lär ut. På detta sätt får barnen lära sig hur hantverk görs, att allt inte går snabbt och att man kan behöva rätt mycket tålamod.

Att få göra en hantverksprodukt enligt egna idéer är givande och en viktig motpol till det digitala liv som barnen lever idag. Vi tror också att de som fått en insikt i hur en hantverkare arbetar och lärt sig känna teknikerna är en mer medveten konsument i framtiden. Kursen är uppskattad och har varit fulltecknad de senaste åren. Kursen hålls i Ålands Konstförenings konstverkstad.

Hopprep gjorda på slöjdtorsdag

Dagskurs i tredimensionell tovning

Yvonne Habbe från Gotland, Sverige skulle hålla en dagskurs i tovning under Sloydfest 2020 men kunde inte resa till Åland på grund av coronaläget. Kursen kunde inte heller bli av under hösten 2021 men vi planerar att arrangera den och Yvonne Habbes föreläsning under våren.

Kurs i elektroetsning

Andrey Rychkov, medlem som bor i St. Petersburg men är sommarårlänning, erbjuder föreningen en kurs i elektroetsning på metall. Kursen skulle ha hållits våren 2020 men coronan kom i vägen. Så fort det är säkert för Andrey att komma hit och hålla kurs så arrangerar vi den i metallverkstaden vid Ålands Folkhögskola. Förhoppningsvis kan det ske inkommande verksamhetsår 2022.

Andra kortkurser vi planerar att arrangera 2022

Svarvurs

Serva dina symaskiner

Lär dig att vässa dina verktyg rätt

Återbruksplåtslöjd

”Bygg din egen stol” med Erik Eje Almqvist från Sverige

Prova väva med Sytzero, den nya elektroniska dobben.

Kurser i företagande håller vi ofta tillsammans med Mathantverkarna på Åland, då våra medlemmars behov är väldigt liknande. Till exempel planerar vi att arrangera en kortkurs i att producera text, bild och film till sociala medier. Kursen hålls av Laura Johansson från Pargas, som även tidigare hållit en gemensam kurs för oss.

Föreläsningar

Yvonne Habbe håller i samband med tovningskursen en föreläsning om ***Tovningens nomadiska natur med fokus på hur ull och filtning kan användas på den nutida konstscenen.*** Föreläsningen var inplanerad till Sloydfest men hålls nu i vår i stället, eller möjligen under ”Ullhelgen”, se mer om den här nedan.

Verksamhetsplan 2022

Föreningen informerar även medlemmarna om andra arrangörers föreläsningar som passar för hantverksföretagaren.

Ålands Slöjd & Konsthantverk r.f.

2.2. ÅLAND 100 år – Åländskt konsthantverk i Helsingfors

Ålands Slöjd & Konsthantverk firar Ålands 100 år som självstyrd region, med en utställning med utvalt åländskt konsthantverk i Helsingfors januari och februari 2022. Utställningen heter "Det åländska egensinnet – konsthantverk från Åland".

Utställningen hålls i centralförbundet TAITOs galleri Craft Corner på Södra Esplanaden.

Föreningen har länge arrangerat gemensamma utställningar men det är många år sedan dessa visades utanför Åland.

Bidragen till utställningen har granskats och en bra helhet har plockats ihop, utställningen är också en försäljningsutställning och produkter utses även till en skyltfönsterförsäljning.

Arbetet för utställningen påbörjades 2021.

En del av utställningen visas också i föreningens GALLERIET i april 2022.

Åländskt hantverk skiljer sig från finskt hantverk genom att det är lite mera utsmyckat, lite annat formspråk och lite mer av allt, det är kanske det åländska egensinnet som syns även i konsthantverket.

Under utställningstiden i Helsingfors vill vi även arrangera workshops, uppvisningar och möten mellan deltagarna och besökarna, detta är även ett önskemål från Centralförbundet.

2.3. GALLERIET

Föreningen driver ett litet galleri på andra våningen på Torggatan 15 i Mariehamn, och vill på det sättet i första hand lyfta fram konsthantverket men galleriet är även öppet för andra konstformer.

Föreningen bjuder också in aktörer utanför Åland för att visa olika sorters hantverk och -kunnande. För att kunna bjuda in utställare behövs resurser till frakt av verk och till resekostnader för utställarna. En uppskattad summa för två sådana utställningar per år ingår nu i budgeten. Dock är all sådan här verksamhet besvärlig nu i och med byråkratin med skattegränsen.

Galleriet är uppbokat hela 2022 och halva 2023 redan, så behovet av ett litet centralt galleri finns i Mariehamn.

Utställningarna byts varje månad, endast januari hålls utan utställning, då vi passar på att fräscha upp galleriet.

Galleriets administration sköts av verksamhetsledaren och oftast gör hon även marknadsföringsmaterialet till varje utställning. Julimånad som är årets bästa besöksmånad har vi reserverat för en inbjuden åländsk konsthantverkare som föreningen anser vara en bra representant för det åländska hantverket.

2.4. Samprojekt

Ullhelgen

En hel helg om ull, med kurser, föreläsningar, visningar, aktiviteter och möjligheter att handla alla möjliga ullprodukter. Ett liknande evenemang som Yxans dag som vi arrangerade våren 2021, men mer omfattande. Här kan också längre stickkurser ingå, till exempel med Erika Åberg från Gotland och även gärna någon stickexpert från fastlandet.

Kring Ullhelgen vill vi samarbeta med Fåravelsföreningen och föreningen Ålandsfåret. Tidpunkt för ullhelgen är än så länge oklart, men planeringen påbörjas ännu under 2021.

2.5. Projekt: Åländskt konsthantverk – Digital version

I och med pandemin har mycket i samhället digitaliserats och det har fått styrelsen för Ålands Slöjd & Konsthantverk att fundera hur det åländska hantverket och kunskapen om detta kunde bli mera lättillgänglig för alla och när som helst.

Hantverk, slöjd och konsthantverk är ett viktigt kulturarv och på Åland har konsthantverket hög status och en befäst position. Besökare uppskattar det lokalt producerade hantverket, ålänningarna ger gärna konsthantverk som gåva, och uppskattar hållbart gjorda produkter samt vill gärna stöda småföretagarna. Genom projektet vill vi göra åländskt hantverk tillgängligt för alla och dygnet runt.

Film:

Det har producerats ett tjugotal filmer om hantverk och hantverkare på Åland, många under 1980 och 1990-talen. Dessa vill vi samla in, digitalisera och lägga upp på en och samma plattform, en Youtubekanal.

I projektet ingår även nyproduktion av kortfilmer om åländska hantverkare, en har gjorts redan 2021 och två till planeras. I den första presenteras fyra aktiva yrkesverksamma hantverkare från olika branscher. Den är ändå inte gjord som en reklamfilm för dem utan presenterar yrkeskåren. Filmen är ca 12 minuter lång och där berättar deltagarna om hur det är att vara konsthantverkare, detta varvas med vackra vyer från ett somrigt Åland. I de två kommande filmerna lyfts hantverkare som jobbar med återbruk och mera traditionellt hantverk som t.ex. båtbyggeri fram.

Alla äldre filmer som vi får rättigheter att använda publiceras på Youtubekanalerna, som är en enkel och lättillgänglig lösning för alla. Där kan man sen hitta alla filmer om det åländska hantverket samlade på ett ställe.

I framtiden kan kanalen även utvecklas med att vi producerar instruktionsvideor där hantverkare visar hur man själv kan göra något enklare hantverk eller hur en viss teknik går till.

Finlands hantverksmuseum i Jyväskylä gjorde också en nätutställning/presentation om åländskt hantverk 2004. I presentationen ingår även korta filmsnuttar av hantverkarna i deras verkstäder. Nätutställningen finns ännu kvar på internet och vi vill översätta den till svenska för att kunna integrera även den som en historisk dokumentation över hantverket på Åland vid den tiden.

Presentationen får också ligga kvar hos Hantverksmuseet kompletterad med en svensk översättning.

Översättningen sker i samarbete med Ålands Museum som samlar åländskt konsthantverk och därmed även vill samla dokumentation kring detta.

Portal:

Det kommer rätt ofta in förfrågningar till föreningens kontor om vilka hantverkare som har en viss sorts produkter eller kan utföra något speciellt. Därför skulle det vara bra att ha en portal med aktuell information att hänvisa till. Där man kan hitta presentationer av konsthantverkarna och deras utbud, som produkter, till exempel företagsgåvor,

utsmyckning, kursutbud, reparationer de kan åta sig och andra tjänster de kan utföra.

Filmerna (nämnda ovan) kan också finnas inbäddade på en sida under denna portal liksom historiskt material.

Portalen ska vara lätt att underhålla och förändra, detta kan ingå i föreningens ordinarie verksamhet, som verksamhetsledarens uppgift.

På portalen bör det gå att sortera både enligt material/teknik och i olika kategorier till exempel företagsgåvor, kurser, tjänster etcetera. Portalen bör även ha en egen domän för att vara mer synlig.

Denna sammanställning av verksamma hantverkare kan sedan marknadsföras per riktade mejl till exempel till företag, ev. direktutskick eller tidningsannonser. Portalen uppdateras två gånger om året och deltagande hantverkare bekräftar att allt är ok, uppdaterar info eller så tas deras profil bort, informationen hålls aktuell.

En sådan här samlad plats för konsthantverkarna på Åland måste marknadsföras regelbundet och aktivt, till olika målgrupper. När allt har sammanställts och presenterats på ett snyggt sätt, lanserar vi portalen och berättar om detta i egna kanaler och lokala medier.

Under 2023 kan vi lansera portalen även inom besöksnäringen och upplevelseturismen, genom att erbjuda och marknadsföra kortkurser, workshops och prova på tillfällen som hantverkarna kan erbjuda våra besökare. Detta kan ske genom VisitÅland och deras kanaler.

För detta projekt som planeras pågå under 2022–2023, söks extra finansiering. Projektet har en skild budget men verksamhetsledaren fungerar som projektledare.

3. ÖVRIGT

CRAFT & DESIGN MARKET på ÅLAND 100

Under fyra dagar, 9–12 juni 2022, ska den åländska självstyrelsens 100 års jubileum firas. Föreningen planerar att arrangera en hantverksmarknad, Åland Crafts & Design market, i samband med detta och kanske också några ”prova på hantverk” aktiviteter, liknande som på Sloydfest 2020.

Påbörja planering av ny gemensam utställning utanför Åland

Under 2022 påbörjar föreningen planeringen av ny gemensam utställning för att sedan genomföra den 2023. Vi vill visa åländskt hantverk utanför Åland och gärna som ett utbyte, så att vi får ställa ut någon annanstans och vi erbjuder vår samarbetspart att ställa ut hos oss. Förslag på samarbetsparter är motsvarande föreningar på Gotland, Norge, Island och Färöarna.

Kulturnatten

Under kulturnatten visar vi hantverksfilmen som producerade 2021 och ev. även andra. Detta kunde gärna ske genom projicering mot någon slät vägg i staden. Ev. arrangerar vi även en hantverksmarknad.

Studiebesök och resor

Medlemsresor arrangeras efter önskemål och förslag och i nuläget efter möjlighet.

Ett förslag på medlemsresa kunde vara utställningen i Helsingfors i kombination av något annat studiebesök. Andra förslag är mässan VÄV2022 i september i Halmstad eller en Lapplandsresa med besök på marknad där det säljs Doudji, sameslöjd. Även någon resa till julmarknader till exempel till den i Lübeck kan vara intressant.

Verksamhetsplan 2022

Föreningen har även en stående inbjudan till Setomaa i sydöstra Estland av föreningen Setomaa Käsitüü Kogo.

Ålands Slöjd & Konsthantverk r.f.

Samarbete inom Svenskfinland

Föreningen samarbetar med motsvarande föreningar i Svenskfinland; Åbolands, Österbottens samt Nylands hantverk och utbyter idéer och information.

Förbundet för hemslöjd och konsthantverk TAITO r.f.

Föreningen är medlem i det nationella Centralförbundet för Hemslöjd och Konsthantverk och får därmed information om vad som händer inom hantverket i Finland.

Föreningen är medlem i följande föreningar:

VisitÅland, Företagarna på Åland och City Mariehamn. Genom medlemskapet utbyter de olika föreningarna information.

Informationsförmedling

Föreningen arbetar kontinuerligt för en ökad publicitet för åländskt hantverk både på och utanför Åland. Hemsidan hålls hela tiden uppdaterad och aktuell, så att den kan användas som informationskanal för hantverksintresserade.

Föreningen har en Facebooksida och en sluten Facebookgrupp för medlemmar. Ålands Slöjd & Konsthantverk finns även på Instagram och Twitter.

Medlemmarna får information per medlemsbrev, e-post, tidningarnas kalendrar, sociala medier och hemsidan.

Karl Gustafssons stipendiefond

Föreningen förvaltar Karl Gustafssons stipendiefond som är instiftad för att hedra föreningens grundare.

Avkastningen från fonden ska i första hand delas ut som stipendier och stöd till elev vid i landskapet verkande skola, institution eller företag eller annan person som visat särskilt intresse och skicklighet ifråga om slöjd, hantverk och konsthantverk.

De år det kommit in inbetalningar till fonden betalas stipendier ut. Föreningen uppvaktar också medlemmar som fyller jämnt med en inbetalning till fonden.

Årets glada stipendiater, studerande på hantverkslinjen vid Ålands Folkhögskola.

4. BUDGET

Budget 2022		100 % tjänst
Kostnader:		TOTAL BUDGET
Löner inkl semesterpremie		43 550 €
Lönebikostnader		9 650 €
Styrelsearvoden, arvoden		15 200 €
<i>Lönekostnader totalt</i>		68 400 €
Övriga kostnader:		
Hyror		10 550 €
inventarier, material		2 850 €
Administration; bank, telefon..		2 700 €
Köpta tjänster, bokföring, grafiker		7 350 €
Resekostnader, representation		7 250 €
Annons, trycksaker, hemsida		5 000 €
<i>Övriga kostnader totalt</i>		35 700 €
Kost. totalt		104 100 €
Intäkter:		
Medlemsavgifter		4 000 €
Deltagaravgifter		8 350 €
Övriga intäkter		12 350 €
Sponsor o annonsintäkter		- €
Understöd o bidrag		79 400 €
		- €
Intäkter tot		104 100 €